

25. 2. 2010

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ohledně neúplného provedení směrnice o zaměstnaneckém penzijním pojištění Českou republikou

Evropský soudní dvůr („ESD“) vydal 14. ledna 2010 rozsudek ve věci C-343/08, týkající se nesplnění povinnosti České republiky provést směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi („Směrnice“), resp. jejího neúplného provedení ve stanovené lhůtě.

ESD rozhodoval o žalobě Evropské komise, která se domáhala určení, že Česká republika nesplnila své povinnosti, které pro ni vyplývají ze Směrnice (zejména z jejího čl. 22 odst. 1), protože neuvedla své vnitrostátní právní předpisy do plného souladu se Směrnicí. Dle názoru Evropské komise Směrnice představuje první krok na cestě k vnitřnímu trhu s poskytováním zaměstnaneckého penzijního pojištění organizovaného v celoevropském měřítku.

Česká republika měla za to, že není povinna provést všechna ustanovení Směrnice proto, že by byla provedením těchto ustanovení Směrnice nucena změnit základní zásady svého vnitrostátního systému sociálního zabezpečení a zavést do svého důchodového práva systém zaměstnaneckého penzijního pojištění (tzv. druhý pilíř důchodového systému), ačkoliv takovýto systém ve vnitrostátním právu neexistuje[1] a usazení instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění je českým právem zakázáno. Českou republikou byla na jejím území transponována pouze ta ustanovení Směrnice, jejichž účelem je umožnit přeshraniční činnost institucím zaměstnaneckého penzijního pojištění z jiných členských států prostřednictvím poskytování služeb na českém území a umožnit tak podnikům usazeným na území ČR přispívat do penzijních plánů nabízených těmito institucemi.

Dle výkladu, který ESD ve svém rozhodnutí podal, však předpoklad České republiky není v souladu s judikaturou ESD, protože neexistence některé činnosti upravené směrnicí v určitém členském státě nemůže zprostit stát jeho povinnosti přijmout právní nebo správní předpisy k zajištění řádného provedení všech ustanovení této směrnice[2]. Tato povinnost je členským státům uložena proto, aby byly připraveny na jakoukoliv změnu situace, ke které by později mohlo v členských státech dojít, a aby bylo zajištěno, že všechny subjekty práva ve Společenství, včetně subjektů v členských státech, ve kterých určitá činnost upravená směrnicí neexistuje, budou za všech okolností jasně a přesně znát svá práva a povinnosti. Vzhledem k tomu je tedy důležité, aby v případě, kdy by se Česká republika rozhodla doplnit svůj vnitrostátní důchodový systém o zaměstnanecké penzijní pojištění, znaly všechny subjekty působící na českém území svá práva a povinnosti.

Z rozsudku ESD proto vyplývá, že i když na území ČR nelze legálně založit instituci zaměstnaneckého penzijního pojištění, má ČR povinnost plně provést Směrnici a přijmout správné a právní předpisy k tomuto účelu nezbytné a uvést je v účinnost. Tato povinnost Směrnici provést však není takové povahy, že by zasahovala do pravomoci týkající se vnitrostátního důchodového systému a zaváděla by druhý pilíř. Zavedení druhého pilíře by totiž vyžadovalo stanovení úplného právního rámce, kterým by byly stanovené podmínky pro vznik institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění, upraveny právní vztahy tohoto druhého pilíře k ostatním pilířům důchodového systému, upraveny právní vztahy uvnitř tohoto pilíře apod. Žádné z (neprovedených) ustanovení Směrnice však takovouto povinnost neukládá.

Tento rozsudek ESD nic nemění na faktu, že zahraniční instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění mohou ve smyslu Směrnice působit i v České republice v rámci tzv. přeshraniční činnosti a společnosti se sídlem na území ČR mají možnost přispívat těmto institucím ve prospěch svých zaměstnanců. Příspěvky zaměstnavatelů zůstávají i nadále dobrovolné (zaměstnavatelé však mohou v tomto směru činit závazky v kolektivních smlouvách). Rozsudek ESD je zásadní pro stanovení základních pravidel pro postup členského státu v souladu se Směrnicí.

Text rozsudku ESD k dispozici [ZDE](#)

Mgr. Daša Aradská

[Randl Partners](#)

advokátní kancelář

City Tower

Hvězdova 1716/2b

140 78 Praha 4

Tel: + 420 222 755 311

Fax: + 420 239 017 574

e-mail: office@randls.com

[1] Důchodový systém ČR se skládá z prvního pilíře tvořeného zákonným důchodovým pojištěním, které je všeobecně povinné pro všechny pojištěnce a třetího pilíře, který je tvořen individuálními

smlouvami o penzijním připojištění se státním příspěvkem, jež pojištěnci uzavírají na dobrovolném základě s penzijními fondy. Účast na těchto fondech není vázána na zaměstnání, zaměstnavatele nebo výkon samostatné výdělečné činnosti. V ČR doposud nebyl zaveden druhý pilíř tvořený doplňkovými důchodovými dávkami poskytovanými v souvislosti s profesní činností, tj. zaměstnáním nebo samostatnou výdělečnou činností.

[2] např. Rozsudek ze dne 16. listopadu 2000, Komise v. Řecko, C-214/98, Recueil, s.I-9601, bod 22

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)